

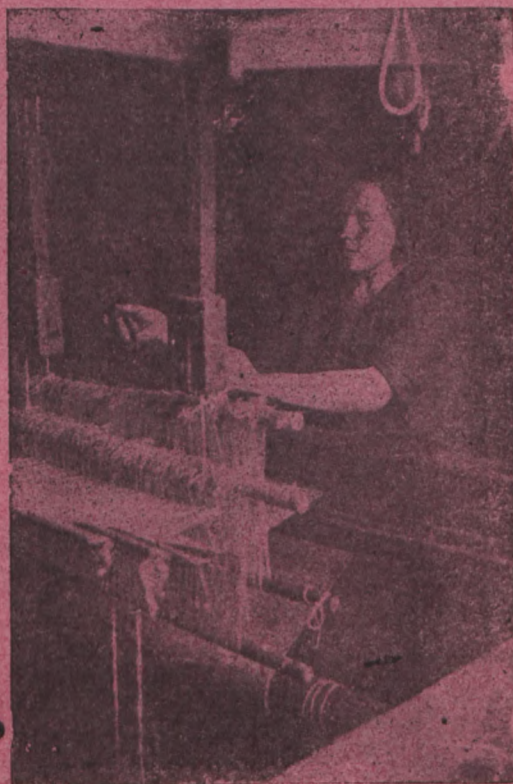
DS
474

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

Naistööline ja talunaiserahvas

№ 27
1931

„РАБОТНИЦА И КРЕСТЬЯНКА“ на эстонском языке

Kõngissepa nim. kolhoosis kudusid nais
kolhoosnikud üle 1000 meetri rilet.

Hind 15 kop.

Tööst naiskolhoosnikute seas

(ÜK(e)P keskkomitee otsusest).

1930. a. oli hulgaline töö naiskolhoosnikute seas täiesti puudulik. Eriti tuntaw oli see niisuguste tööharude juures, kus naiskolhoosniku tööjõudu harilikult rohkem tarwitatakse. 1931. a.—kollektiiviseerimise liikumise suure kaswu aastal — ei ole talunaisterahwaste — kehwikute ja keskmikkude arw, kes kolhoosidesse astunud, mitte ainult arwuliselt kaswanud, waid ka nende meeleolus on kahtlemata suur muudatus sündinud kollektiivse töö ja kollektiivse majapidamise kasuks. Seda murrangut tuleb naiskolhoosnikute keskel hulgalise töö otsustawa arendamisega kindlustada ja teda ära kasutada kui üksiktalunaisterahwaste mobiliseerimise hooba kollektiiviseerimise ümber.

Keskkomitee seab kohaliste parteiorganisatsioonide, kolhoostsentr'i ja tema alamorganisatsioonide ette järgmised ülesanded:

1. Hulgalise töö aluseks naiskolhoosnikute seas seada walmistusslis-majanduslise aktiivsuse ja initsiatiivi arendamine naiste tööjõu tarwitamise teel kõigil põllumajanduse tööaladel, isegi oskustöödel (traktoril, telstel masinatel) õige töö organiseerimine (tükitöö), sotsialistilise wõistluse, lõõktöö, agrotehnilise õppuse arendamine naiskolhoosnikute seas. Erilist tähelpanu koondada naiste töö täielikumale ära kasutamisele ja majanduslise initsiatiivi arendamisele niisugustel põllumajanduse aladel, nags tehnikakultuurid (lina, kanep, puuwill, suhkrupeedid, tubak, aiaasjandus jne), piimalehmade kaswatus, wõi walmistus ja kodulindude kaswatus.

2. Nende peaülesannete alusel ümber korraldada naiskolhooslastest delegaatide koosolekute töö ja tingimata püüda hulgaliselt naiskolhoosnikuid kolhooside walmistusslistest nõupidamistest osa wõtma tõmmata, samuti ka praktiseerida erilisi naiskolhoosnikute walmistusslisi nõupidamisi niisugustel majapidamise aladel, kus peamiselt naiste tööjõudu kasutatakse (aiandus, piimandus, linnukaswatus jne), tarwitades brigadilist walmistusslist põhimõtet, tööd põllumajanduse harude järele spetsialiseerides ja naiskolhoosnikuid laialiselt külanõukogude agro-, zoo- ja weterinaarwolinikkude kohuste täitmisele tõmmates; naisterahwaste walmistusslisi nõupidamisi külanõukogude juures ära kasutada raioonides, mis ei ole weel haaratud täielikust kollektiiviseerimisest, üksiktalunaisterahwaste koondamiseks naiskolhooslaste ümber ja nende juhtimise alla.

3. Arendada naiskolhooslaste ühiskondlise isetegewuse alusel hulgalist kultuuroolulist tööd lastesõimede, lasteaedade, koolide ja arstimiseasutuste ümber sel teel, et **wiibimata ette walmistada naiskolhoosnikute laste eest hoolitsemist wiljakoristamise hoogtöö ajaks, sellega naiskolhoosnikute aktiivset osawõttu wiljakoristamisest kindlustades.**

4. Ette walmistada naiskolhoosnikute seast kaadrite wäljaeraldamist nii walmistuse alamale juhtiwale ja kultuuroolulisele tööle (brigadiirid, majandusealade juhatajad, piimanduse tehnilisele tööle, sõimedesse ja lasteaedadesse kaswatajateks jne), kui ka kolhooside juhatustesse ja üksikutesse ette wõtetesse (wõiwabrikud, tooresainete ümbertöötamise wabrikutesse jnc) juhatajateks; ühenduses sellega wälja töötada konkreetne plaan, ära tähendades tähtaegasid ja naiskolhoosnikute arwu, kes haaratud agrotehnilistest kursustest, ette walmistusest tehnilistesse ja teistesse kõrgematesse koolidesse, palju on wälja eraldatud juhtiwale tööle, samuti ka organiseerida erilisi kursusi naiskolhoosnikute ette walmistamiseks kolhooside kultuur-oluliste küsimuste alal.

matus töös. Kõik kewadise külwi jooksul selgunud puudused tükitöös tulewad nüüd töökäigus wiibimata kõrwaldada.

Eelseiswas koristuse hoogtöös on palju raskusi, kuid täites igal tööalal juunipleenumi otsusi suudame meie kõik raskused kõrwaldada. Tuleb mobiliseerida hulki, murda klassiwaenlase — kulaku wastupanek, pühkida teelt igasugused parempoolsed ja „pahempoolsed“ hädaldajad ja kindlal enamlisel käel wiia läbi koristamise hoogtöö.

Tähtsad on juunipleenumi otsused ka ülejäänud kahe küsimuse kohta. Transport omab ikka suuremat ja suuremat tähtsust meie rahwamajanduse arenemises. Ei saa ütelda, et meil transpordi alal edusaawutusi ei ole, näiteks, käesolewal aastal on wedude ringkäik peaaegu nii suur, kui see ettenähtud wiie-aasta plaani wiimasel aastal ja 1930. aastal oli ta 80 prots. suurem ennesõjaaegsest.

Kuid selle peale waatamata on transpordi tõstmise tempod puudulikud. Tarwis on transporti põhjalikult ümber korraldada (rekonstrueerida), selleks transpordi enese sisemisi ressursisid ära kasutades (isetasuwus, tükitöö, isikuwastutamatause kaotamine jne).

Suure tähtsusega on ka pleenumi otsused linnamajanduse arenemise kohta Nõuk. Liidus.

Linnamajanduse mahajäämine tnnnistab tööstuse edaspidist kaswu ja töölisteklassi seisukorra parandamist, tema kiiresti kasvawa aineliste ja kultuuriliste nõuete rahuldamist.

Partei keskkomitee pleenumi otsusi tuleb laiadele töörahwahulkadele arusaadawaks teha. Nende läbiwiimiseks mobiliseerida kõik jõud.

Naisdelegaatide koosolekud peawad, kes seda weel ei ole teinud, wiibimata juunipleenumi otsused läbitöötama sidudes seda läbitöötamist otsekohe praktilise tööga wiljakoristamise alal kohtadel.

Partei keskkomitee juunipleenum on meie partei pealiini peegeldus. Tema otsuste läbitöötamine ja täitmine nõuab meilt endiselt kindlat ja otsustawat wõitlust parempoolse kallaku ja „pahempoolsete“ ning leplaste wastu.

Ainult selles wõitluses kindlustame edaspidisi uusi wõituisid oma klsssiwaenlase üle ja suudame täita wiie-aasta plaanti kolmanda otsustawa aasta ülesandeid ning lõpule wiia sotsialistlise majanduse wundamendi ehitamist.

KINDLUSTAME RAHWUSWAHELIST SIDET

Rewolutsiooniliikumisest walges Eestis

Kapitalismi üldine kriis annab ennast ikka terawamini tunda ka piiriikides. Walges Eestis on wiimasel ajal jälle hulk tööstuslisi ettewõteteid oma tegewuse lõpetanud, mille tagajärjel jälle ligi 2000 inimest tööta jäid. Linnades töötab praegu kõigis wäike-, kesk- ja „suurtööstuse“ ettewõtetes kokku waevalt 10—25 tuhat töölisi. Tegelikult on iga kolmas tööline tööta. Wälis- ja sisekaubandus näitawad wiimase aasta jooksul üle 2 miljoni krooni (üle miljoni kuldrubla) puudujääki. Rida pankasid on maksujõuetuks jäänud.

Weel terawamal kujul wäljendub kriis põllumajanduses, mille aluseks on rahwa üldine ostujõu langus, turgude puudus, pankade rööwpoliitika, ränk maksukoorem, määratusuur wõlakoozem, mis lasub riigi- ja eraldi põllumajanduse õlgadel, parunitele tasumaksimine neilt wõõrandatud mõisade eest jne.

Suur kriis wõtab pikaldase iseloomu. Isegi kodanlise riigi majandusmehed ise on sunnitud tunnistama, et kriis pole jõudnud weel oma terawama haripunktini. Kapitalistline ilm sipleb ennekuulmata raske kriisi krampides.

Samal ajal waldawad Nõukogude Liidu töötawad hulgad ühe kõrguse teise järele. Kewadine külwihoogtöö lõppes määratusuure wõiduga. mõõdunud aasta külwi näitarwud said kaugelt ületatud. Küla sammub otsustawalt kiirel käigul sotsialistlise walmistusewormi juurde, tähtsamates terawilja raioonides on kollektiwiseerimine lõpule wiidud, kuna ülejäanud raioonid juba lähemal ajal samuti täielikult kollektiwiseeruwad.

Kõik eesti tähtsamad raioonid, niihästi Leningradi oblastis kui mujal Nõukogu Liidu osades, sammuwad kollektiwiseerimise eesrinnas. Juba kewadiseks külwiks olid suurem enamus eesti asundustest 50—85 prots. kollektiwiseeritud.

Sotsialistlise majapidamise süsteem waldab ühe kõrguse teise järele, kuna kapitalistline kord samasuguse kiirusega allamäge weereb.

Kriisi ummikust wäljapääsuteed otsides, püüab kodanlus kõiki kriisi raskusi tööliste ja töötawa talurahwa õlgadele weeretada. Ühtaegu majanduslise pealetungimisega töölisteklassile tarwitab kodanlus kõige jõhkramat terrorit, püüdes sel teel rewolutsiooniliikumist sumbutada.

Wiimaste kuude kestel on walges Eestis aset leidnud terve rida ennekuulmata prowokatsioonilisi tegusid ja weretõid töölisteklassi kallal. Wiimaste sündmuste kohta kindlaid teateid weel ei ole.

Aasta tagasi niisutas kodanlus ja sotsfaschistid oma kriisist närbunud ja langemisele määratud „demokraatlist“ maad sm. Jürna, ühe kindlama proletariaadi eesrinnas wõitleja werega, millele järgnesid hulgalised wangistused ja wangistatute sunnitööle mõistmine.

Käesolewa aasta 1. mai eel tapeti Tartu nuhkpolitseis kõige elajalikumai kombel sm. Potin; ta wiidi haawatuna kaitsepolitseisse ja piinati seal sellepärast surnuks, et ta oma seltsimehi nuhkidele ära ei annud. „Edasi“ kirjutab selle jõhkra weretöö kohta järgmist: „Nuhid seletasid awalikus teadeandes, et sm. Potin nende peale rewolwrist tule awanud ja et nemad siis „omakaitseks“ relwa tarwitades sm. Potinit surmawalt haawanud. Tõepoolest oli aga lugu järgmine:

Sm. Potinil ei olnudki rewolwrit, järelikult ei saanud ta ka seda tarwitada. Nuhid, niipea, kui Potinit märkasid, awasid tema peale kohe tule ja haawasid teda kopsu ligidalt. Siis tormasid nad juurde ning lohistasid haawatu kiwisel uulitsal sammu 200 auto juurde ja wiisid, ilma et haawa kinni oleks sidunud ehk üldse mingisugust abi annud, sm. Potini kaitsepolitseisse. Seal algas piinamine. Nõuti seltsimeeste wäljaandmist. Sm. Potin wastas, et ta äraandjaks ei saa, ennem sureb. Selle peale wäänasid nuhid sm. Potini kätt ja murdsid sealjuures käeluu katki. Sm. Potin kaotas meelemärguse ja nuhkide lootus temalt midagi wälja pressida näis kaduwat. Kuid siis wõtsid timukad tarwitusele tuntud ink-wisitsiooni piinawahendi.

Nad mässisid raskesti haawatu tuliste kompresside sisse, mis sm. Potini oksendama ajas ja silmapilguks meelemärguse tagasi tõi. Siis jatkus uus piinamine ja seltsimeeste wäljapressimine. Kuid piinawatest waludest hoolimata ei annud sm. Potin mingisuguseid tunnistusi ja suri, ilma et temale mingisugust arstiabi oleks antud.“

Tartu töölised korraldasid sm. Potinile wäärilised matused punaste lippudega, mis uulitsameeleawalduseks kujunes.

Sarnaseid sotsnuhkide jõhkruks kuuleme alatasa sealtpoolt traataeda. Tallinnas lasid nuhid noortöölisele sm. Kiwissonile uulitsal selja tagant kuuli õlga. Peale selle on weel mitu töölist wangistatud.

Poliitiliste wangide seas on kodanlus asunud jõhkramatset jõhkrama prowokatsiooni korraldamisele. Hiljuti wabanes wanglast sm. Lauristin, kes seal pikaajalise sunnitöö ära istus. Waewalt sai sm. Lauristin wangla müüride wahelt wälja, kui teda ilma mingisuguse süüta uuesti arreteeriti ja wangla tagasi paigutati. Samuti pidi wabanema Pärnu wanglast sm. Tarkpea. Mõni aeg enne tähtaega tormasid „mustad“ (nii nimetawad poliitwangid wangiwahte) äkitselt sm. Tarkpea kongi ja tungisid talle kallale. Segaduse ajal haaras üks „mustadest“ laualt noa ja hakkas sm. Tarkpead tapmise katses süüdistama. Hiljem leiti kongist, kus Tarkpea istus, kriminaalwangide hulgast isegi „tunnistaja“, kes näinud, et Tarkpea olewat wangimaja ülemat ära tappa kawatsenud.

Niisugused on eesti nuhkpolitsei wõitlusewiisid rewolutsioonilise töölisteklasi wastu.

Igakord peale weretööd ja kinniwõtmisi tööliste seas kuulutawad nuhkpolitsei ja sotsfaschistide hääletorud kommunistlisele liikumisele jäädawat lõppu, kuid wõitluses kaswab töölisteklasi ja kehwtalurahwa aktiivsus. Kodanluse meeleheitlikud katsed kriisi ummikust wäljapääsuteed leida töötawate hulkade jõhkra kurnamise ja töölisteliikumise eesrinna wõitlejate häwitamise teel ei suuda wõimast töölisteliikumise tõusu lämmatada.

Eestimaa töölisteliikumise wõitluseridadest on hulgana ka naistöölisi ja talunaisterahwaid kodanluse õhwrüks langenud.

Sellele eesti kodanluse jõhkrale terrorile vastasid Nõukogude Liidu töötavad hulgad nii linnas kui maal uue pealetungimisega sotsialistlisel väerinnal; kerkiwad uued sm. Jürna, Potini ja teiste rewolutsiooniwõitlejate nimelised kollektiivmajapidamised ja löökbrigaadid.

Meie wastame sellele jõhkrale terrorile kulakluse, kui klassi, likwideerimisega eesti külades, üldise kollektiiviseerimise alusel. Sellega aitame Eestimaa töörahwal kiiremini kukutada kodanlist ja sotsfaschistide walitsust ja maksma panna proletariaadi diktatuuri.

H. S.

Mis sünnib praegu Hiinas?

Hiinas süweneb praegu rewolutsioonilis-poliitiline kriis. Nõukogude wõimude all on territoorium, kus elab üle 60 miljoni elaniku (sama suur kui Saksamaa) ja kellel on üle 200-tuhandemeheline punawägi. See on rewolutsioonilise liikumise tõusu otsustawaks teguriks Hiinas, mis teda kogu asumaade liikumise etteotsa seab; see on rewolutsiooniliikumise tõusu kõrgem worm, see on juba sõjariistus hulkade ülestõusu wõit Hiinamaa kaunis suurel maaalal, mis on kodusõjaks kujunenud.

Nõukogude ja nende selgroo — punawäe loomine paneb proletariaadi ülewõimule rahvus-rewolutsioonilises liikumises ja töörahwa imperialismiwastases ja agraarrewolutsioonis kindla aluspõhja. Seda ülewõimu teostatakse ja kindlustatakse mitte ainult kommunistlise partei läbi, waid ka riigiwõimu algaparaatides.

„Wana walitsuse sõjawägede wastu ei seisa mitte sõjariistadeta rahwas, waid sõjariistus rahwas tema rewolutsioonilise sõjawäe näol. Hiinas wõitleb sõjariistus rewolutsioon sõjariistus kontrrewolutsiooni wastu. Selles seisab Hiina rewolutsiooni üks iseäraldusest ja üks paremustest.“ (Stalin. „Hiina rewolutsiooni wäljawaadetest“).

Nõukogude ja punawäe olemasolu kõigutab kontrrewolutsioonilise Kuomindangi timukalist reshiimi linnades ja tööstuse keskkochtades, suurendades sellega töolisteklassi usku oma jõu sisse. Streigiliikumine kandub kõige kaugematesse riigi keskkochtadesse, waatamata, et igalpool kõige karmim terror on maksma pandud (wiie-aasta kestel on Hiinas üle 2 miljoni inimese ära tapetud). Hiljuti kaotas Hiina rewolutsioon ühe oma parema juhi. Ühtaegu rewolutsioneerib nõukoguline liikumine Hiinas terwet asumaade ilma, kindluneb iga kuuga punane sõjawägi, kes sõjariistu saab peaasjalikult tema poolt purukslõõdawate Tshan-Kai-Schi wäesalkade käest.

Hiina kommunistiline partei lahendab praegusel ajajärgul kolmikühtse ülesande:

1) Punawäe muutmise alaliseks tööliste ja talurahwa punawäeks kindlal territoriaalsuse aluspõhjal.

2) Nõukogude walitsuse moodustamise, mis oma maaalal imperialismiwastase ja agraarrewolutsiooni läbi wiib.

3) Töolisteklassi ja talurahwa majandusliste ja poliitiliste wõitluste arendamine mITTenõukogude territooriumil ja hulkade organiseerimine selle wõitluse käigus (ametiühisused, talurahwa komiteed, partei kindlustamine, töö militaristlikes sõjawäes).

Ida Männik

Ilukirjandus

Päewaraamatu-lehed

YAU-GU

*16-aastase hiina naistöölise elupudemed
Nõukogude Hiinas*

Läksin ühe töölise juurde, kes ühes Schanghai suuremas wabrikus töötab. Ta teretas mind ja lausus: „Siin tahan sind ühe tubli hiina neiuga tutvustada. Tema nimi on Yau-Gu ja pärit Nõukogude Hiinast, Westkiangsis, tõesti tore plika. Waata ainult mis ta kirjutab“. Seejuures tõmbas ta woodi alt kastist rulli jämedat rohupaberit wälja ja ulatas selle minule. Samal silmapilgul kargas neiu istmelt ja tõmbas paberipaki mu käest. „Seda ei tohi sina mitte lugeda. Sa naerad mind wälja, sest seal on niipalju wigasid sees.“ Uudishimust sunnitud, palusin teda niikaua, kuni ta siiski need lehed mulle tagasi andis.

Paberirulli lahti harutades, lugesin esimesel leheküljel suurte tähtedega kirjutatud: Minu päewaraamat. Siis järgnesid lühikesed kuupäewadega märgitud ja väikeste pildikestega kaunistatud kirjatükid. Leidsin kohati kirjawigasid, kuid mõnes lauses ei osanud ta ka õieti oma mõtteid wäljendada, aga sellest hoolimata oli see päewaraamat ühe 16-aastase maa neiu kohta suur teos.

Ma palusin luba selle awaldamiseks. Neiu näo üle helkis üheks sekundiks nagu rõõmuläige. Järgmisel silmapilgul kartis ta aga, et seal palju wigasid on ja teda ainult wälja naerdakse. Lõpuks palus ta mind kirja- kui ka keelewead enne trükkimist ära parandada.

Kahjuks ei ole neid päewaraamatu-lehti mitte enam kõiki olemas. Paljud neist on kaduma läinud. Awaldan järgmised:

Yau-Gu päewaraamat

14 sept. 1929. a.

Täna on ilus ilm. Kell kuus hommikul äratas mind pasunasignaal (märguandmine). Punane kaitsewägi kutsutakse kokku. Isa ruttab, püss õlal, uksest wälja.

Waewalt jõuan ennast riidesse panna, kui naabriplika, Schau-Dau, sisse astub. Ta tuli mind Lenini nim. kooli awamisele wiima.

Meie sammume käsikäes teel edasi. Räägime isekeskis, missugune suur uuendus wiimase 4 kuu jooksul meie elus on olnud. Elame nagu unenäos. Kes oleks seda wõinud aimata, et kord ka meie, waesed inimesed, oma pead uhkelt püsti wõime kanda. Alles mõni kuu tagasi pidi minu isa Kerls Wong'i (meie pidime siis „wõimas härra Wong“ kutsumä) mõisas, kui ori töötama. — Nüüd oleme meie peremeesteks saanud.

Endine „Jumala kohtu tempel“ on nüüd Lenini — rahwakooliks muudetud. Selle awamisele on palju rahwast kogunud ja kõik on sellest waimustatud.

16. septembril

Wara hommikul lähen jalutama. Kaugel näen isa. Ta tuleb punase kaitseväe harjutuselt. Temaga on üks meesterahwas kaasas. Nüüd jõuavad nad ligemale. Aga kas ei ole see mitte minu onu? Jah, tõepoolest on! — Meie ei ole kaks aastat enam ühteist näinud, ja rõõmustame väga, et ta meile kord wõõrsile tuli. Küsisime siis, kuidas ka tema kodus elatakse. „Tja“, wastab ta selle juures, närwiliselt oma lõuga hõõrudes: „Pean tunnistama, väga halvasti“. Teeb siis kaunis pika wai-kuse ja räägib ärritatult edasi: „No ütle ometi, kas on meil wõimalus üldse niimoodi elada? Need neetud sead, Kuomindangi komissarid, nõuavad täna maksusid, homme andeid jne.“

Hun-su*) täna, hun-su homme ja ülehomme. Muud toidust meil midagi ei ole. Üle aasta ei ole meie enam riisitera sõõnud. See on meile liiga kallis“.

Aiman väga hästi, mis onu sellega mõtleb. Kas ei elanud meie en-nemalt niisama?

Peale lõunasöögi lähme onuga wälja. Uhkusega näitame temale, mis meie Nõukogudemaal kõik juba loonud oleme. See on waba Nõuko-gude haigemaja, see on täiskaswanute kool, siin Lenini rahwakool jne. Nii kõnnime meie kuni õhtuni ühest kohast teise, ja seletame kõik täp-selt ära. Onu on imestusest üllatanud. Oma waimustuses lausub ta tihti: „See on väga tore, ja seda olete väga imehästi korraldanud, seda peab ütleva“. Mina olen päris uhke, et talle seda näidata wõin.

24. septembril

Onu jookseb need päewad igalpool ringi. Kõiki tahab näha saada, ja kõige üle tunneb rõõmu kui laps, nii et isegi kojumineku ära unustab. Iga kord, kui ringkäigult tagasi jõuab, ei jõua ta küllalt kiita, lau-sudes: „Jah, kui ilus see oli, ka seal oli tore — see meeldis mulle väga“.

Täna hommikul palus ta ennast kreisinõukogusse saata, kus ta veel uusi asju näha tahtis. Isal on punases kaitseväes palju tegemist ja et tal aega wähe, siis lähen mina onuga sinna.

Jõuame juba warakult linna. Seal kohtame ühte pioneergruppi, kes lõbusalt oma harjutusi teeb. Seisatame weidi ja waatleme. Siis sammume Nõukogude sõjawäekooli juurde. Tänaawal näeme punawäe gruppi tä-nawa-wõitluse harjutusi tegemas. Onu waatab mulle arusaamatuses otsa. Ta ei saa aru, mis see tähendab. Pean talle pikalt ja laialt seletama, enne kui ta aru saab. Siis lausub: „Ah soo, nii-nii“.

Onu waatab hüüdsõnu, mis kriidiga seintele kirjutatud ja loeb wal-justi: „Häwitage Kuomintang! Maha mõisnikud! Looge tööliste ja talu-rahwa walitsus. Andke maa talupoegadele! Elagu agraarrewolutsioon. Töölised, talupojad ja sõjawägi, ühinege!“ Iga lause järel peatab, kõha-tab ja lausub: „Wäga hea, väga õige“, Kui ta lugemise lõpetanud, pat-sutab mulle öla peale, öeldes: „Waata plika, need on need sõnad, mida meie ütelda tahame“.

*) Hun-su — taimed, mida ainult sigadele söödetakse.

25. septembril

Eila, peeele õhtusõogi, westsime onuga weel kaua juttu. Oli wäga huwitaw. Lõpuks ütleb onu: „Teie olete siia täiesti uue ilma loonud: Kõik waesed inimesed, töölised ja talupojad, kõik on rõõmsad. Ma ei taha siit sugugi enam ära minna.“ Ta langetab oma pea käte najale, tõmbab otsaesise kortsu, mõtleb natuke aega ja siis ütleb: „Ma tulin praegu ühe hea mõtte peale. Kas ei wõiks meie oma maakonnas ka niisugust korda luua kui siin? — Isa nokutas nõusolles pead, kuna mina kõige energiaga kaasa jaatasin. „Kui tore oleks, kul meie seal ka Kuo-mindangi kuradile kihutaksime ja oma — töolistewalitsuse sisse seaksime. Ma kutsun oma ümbruskonnas kõik seltsimehed kokku ja arutame selle ettepaneku läbi... Sellepärast otsustan tingimata juba homme koju minna“. Meie keelasime teda ja tahtsime, et ta weel paariks päewaks meile jääks. Onu on aga nii mõtetesse wajunud ja pomiseb meile midagi wastuseks, millest meie kui endi ettepanekule nõusolekust aru saime.

Täna hommikul seletab onu einelauas, et ta kindlasti otsuseks teinud täna koju minna. Isa annab talle kaks kotti riisi ja muud toiduaineid kaasa. Et isal aega ei ole, saadan mina onu tüki teed ja aitan talle toidumoonakotte kanda.

2. oktoobril

Täna on ilus ilm, aga tugew põhjatuul. Tunnen päris külma kui kooli lähen. Kreisnõukogu teeb küll wäga palju selle heaks, et kirjaoskamatus likwideerida. Iga kümneinimeselise grupi peale walitakse üks juhataja. Mina olen ka kümnikuks walitud. Seda ei wõinud ma uneski ette näha. Ma ei oska isegi weel õigesti kirjutada, aga pean juba õpetaja olema, ja teistele oma grupis kõike näitama ja seletama.

(Järgneb)

Wabalt tõlkinud **Ella Karo-Pöögelmann**

Hilda Alti mälestuseks

Noorelt wõitluse wäljale tulid,
nägid, saabunud oli tund.
Elaw wõitluses alati olid,
ega sallinud tuima und.

Rasked ahelad aitasid murda
keset wõitluse tormist merd.
Teiste keskel oli tihti tunda
Sinu kuuma hõõguwat werd.

Lippu punawat kõrgele tõtsid —
meeli elustas see kui hüüd.
Waba elu eest edasi tõtsid,
wabaks rõhutud! — sinu püüüd.

L. Hämalow

Sõnumid

Kõrgemale naiskolhoosnikute osa karjakasvatuse alal

Naiskolhoosnikute töösaavutused kollektiivses töös. — Naistest töökangelased

Kingissepa nim. kolhoosis (Nowoselje raioon) seati karjakasvatuse alal tükitöö sisse juba 1930. a. juulikuul. Otsekohe, kui tükitöö sisse seati, tõstis see kohe tööviljakust niivõrd, et kuus seltsilist võisid teise töö peale minna. Peab tähendama, et karjatalituse tööolud olid peaaegu kõik naisseltsilised, s. o. 22 inimest.

Päewatöö juures oli iga talitaja jaoks 6 lehma jne., kuid tükitöö sisseseadmise järel tuli iga talitaja kohta 8 lehma, 12 vasikat ja 8 siga. Peale selle tõi tükitöö ka muid paremusi karjakasvatusesse. Näiteks, enne söödeti, lüpsiti ja kasvatati läbisegamini. Kuid tükitööle minekul kinnitati igale karjatalitajale teatud arv loome. Niiwiisi on iga talitaja oma loomade eest vastutaw.

W. Kingissepa nim. kollektiivmajapidamise naiskollektiivlased, aktiivsed lööklased karja- ja linakasvatuse alal

Ühtaegu kuulutasid karjatalitajad otsekohe omawahel ka sots.-wõistluse wälja, mis mõneski asjas häid tagajärgi andis: wähendati piimapraaki, tõsteti piimasaaki, hoiti puhtust jne.

Paremad karjatalitajad, näit., Marie Lammas, Anna Kalew, Juuli Parw, Liisa Nikolai jt. said preemiaid.

Tänawu on karjatalitajatest 6 brigaadi — kokku 18 inimest — organiseeritud.

Tehti ka uus sots.-wõistluse leping, mille järele peab tõstma tööwiljakust 25 prots. ja lehmapiimaandi keskmiselt 1100 liitriini. Piimasaadusi peab nii alal hoidma; et nad rikki ei läheks. Pidada normi järele söötmisest kõwasti kinni. Likwideerida talitajate kirjaoskamatus karjakaswatuse alal. Omandada teadmisi, et talitaja oskaks loomadele terwisrikete puhul esimest abi anda. Hoolsamini noori loomi kaswatada jne.

Wõistlusekäigu järele walwab walitud 5-liikmeline komisjon, kes kuu kestel kord lepingu täitmise asjus ülewaatuse teeb.

Kuid karjakaswatuse alal on kolhoosis ka mõnedki raskused ja takistused, millest aga üle tuleb saada. Näiteks on kari laiali pillatud, 170 sarwlooma asub 12 laudas, sead 6 kohas ja hobusedki 13 kohas.

Kolhoosi juhatus peab kiires korras suure ühislauda püüdma ehitada, wõi vähemalt karjalaudad kruntidelt kokku wedama. See wõimaldaks karjatalitajate tööwiljakust tõsta, karja eest hootitsemist kontrollida ja arwestamist korralikult pidada.

Ka karjamaad on tükkide kaupa laiali. Nad tuleks ümber planeerida, et kari koos söömas wõiks käia.

Linakülwi alal pidi kolhoos 90 ha lina külwama, kuid ta külwas 120 hektarit. Seda ei saawutatud mitte ainult põllutööde mehaniseerimisega, waid töötajate aktiivsus, nende hool aitas sellele tublisti kaasa.

Kudusid 1000 meetrit riidet, asutasid lastesõime, söögimaja jne

W. Kingissepa nim. kolhoosi juurde organiseeriti nowembri-kuul 1930. a. naisdelegaatide grupp. See grupp on oma 6-kuulise tegewuse tagajärjel näidanud, et ta on üks parematest naisdelegaatide gruppidest Nowoselje raioonis.

Kohe peale naisd.-grupi walimisi jaotasid naised endid brigaadidesse; need brigaadid on kogu aja töötanud lõõktöö korras. Oma käsukirjast, mis naised walimistel wastu wõtsid, on nad juba kaugelt üle poole täitnud, näit. laste- ja söögimaja sai walmis maiks, juba 1. maiks kollektiwiseeriti 76 prots. Mogutowi elanikkudest, Siin peab tähendama, et kollektiwiseerimises ja kõigis hoogtöödes on naised aktiivset osa etendanud. Nad on teiste mahajäänudate naiste seas selgitustööd teinud üksikult ja brigaadidega, nad on uusi liikmeid kolhoosidesse tõmmanud jne.

Talwel, kui üks kui teine tööala mahajäänud oli, näit. ei jõutud linanormi õigeaks ajaks täita, wili oli masindamata jne, kuulutasid naised jaanuarikuu lõõkkuuks. Sellel kuul töötasid nad igapäew ja igal puhkepäewal lõõktöökorras.

Sellel kuul masindadi linu ja wilja, wõeti ka linu õhtutel koju katkuda, et siis päewal kiiremini saaks töötada, peale selle weeti puhkepäewadel lastemaja jaoks palkisid ja kiwe, weeti palkisid weel ühise karjalauda jaoks jne.

Selle kuu jooksul töötas esimene brigaad, kelle wanemaks oli Hilda Otsing, 176 tundi. Selle peale vaatamata, et selles brigaadis olid karjalitajad, töötasid nad need tunnid peale oma töö normi.

Teine brigaad, kelle wanemaks oli Marie Pässar, töötas 214 tundi jne.

Peale lõokkuu, kui tööd juba enam-wähem korras olid, organiseerisid naised kangä ühiskudumist, sest kolhoosis oli suur kottide ja muu riide puudus.

Alguses, kui naised endi koosolekul otsustasid ühiselt hakata riidet kuduma, naeris suuremjagu mehi selle ettewõtte wälja, öeldes: „Katsuge ennem igaüks omale ja oma perele riidet muretseda, siis hakake alles ühise kudumise peale mõtlema“. Aga naised jäid endi otsuse juurde kindlaks — ja algasid tööd. Igal õhtul, peale päewase töö, soeti ning kedrati linu ja takku ja ka willast lõnga. Kui see töö walmis oli, siis algas kudumine.

1. maiks kujuti ühiselt üle 1000 meetri riidet kottide jaoks, kuhu wiljaseeme sisse pandi.

Talwel lõpetasid 2 delegaati traktorijuhtide kursused. Nüüd töötawad nad iga päew traktoritel.

Ka puhtuse järele walwad naised hoolsalt, teewad kaswatustööd seinalehe kaudu ja isiklikkude märkustega ning annawad nõu ja abi, kus tarwis. Näit. üks kolhoosnik kaswatab lapsi liig hoolimatult ja mustalt, osalt on põhjuseks ka see, et ta ei jõua suurlasteperet normaalsetes tingimistes hoida. Naised otsustasid selle pere endi hoole alla wõtta. Naised rääkisid kolhoosi juhatajale läbi, wõtsid kolhoosist riidet ja õmblesid lastele särgeid. Nüüd walwad nad, et need lapsed saaksid iga laupäew saunas puhtaks pestud ja puhas pesu wahetatud.

Naised on ka alati walmis kaitsema nõukogude riiki. Selleks astusime Oso-Awiahilmi ja punaseristi ühisusesse. Nendes ühisustes on 49 naist. Öpime sõjateadust, et tarbekorral wõime waenlasele hoopis anda. Meie ehitame sotsialismi, selle ühe aastaga wõitsime ja ehitasime palju ja seda oleme kõik kätte saanud ühiselt — ühise lõok-

tööga. Kunagi ei oleks üksikult elades saanud söögi- ja lastemaja, ühist karjalauta jne. Kawatusel on weel pesumaja ehitamine, külwipinna laiendamine jne.

Sm. Kiiwi nim. kirjasaatjate brigaadi liige Ella Saar

Naistraktorist Liisl Roos, noorkommunist

Si. Saskowa — üks kudumistööde algatajatest Kingissepa nim. koll.-majapidamises

Naistöoline ja talunaisterahwas, tõsta kõrgemale kolmanda, otsustawa aasta laenu realiseerimine

„Uue Elu“ teise enamliste külwi naistest töökangelased

Artellis „Uus Elu„ (P.-Struugi r.) on tükitöö sisse seatud. Kuid makswad tükitöö normid on lööktöölaste töösaawutuste kõrwal väiksed. Lööktöölised ületasid need normid 2—3 korda juba külwi töö ajal.

See nähtus nõuab tükitöö normide täiendamist, mille aluseks tuleb võtta paremate lööktöölaliste saawutusi.

Näiteks on sõnnikulaotajate normiks 27 koormat 10-tunnise tööpäewa kestel. Mitu kollektiivlast laotasid selle aja kestel aga 45—50 koormat, kuna sl. Liisa Näksi ja Liide Häidrits laotasid aga üle 60 koorma.

Tubli töökangelane oli sel alal aga sl. Anna Odrusk, kes tööpäewas 110 koormat sõnnikut maha ajas ja peale selle weel oma hariliku töö: 8 lehma talitas ja 3 korda päewas lüpsis.

Töökangelased „Uues Elus“

1) Sl. Marie Jürka — karjakaswatuse juhataja, 2) (keskel) sl. Aliide Häidrits, 3) Liisa Näksi

„Uues Elus“ premeeriti hiljuti 22 tublit kollektiivlast, nende hulgas ka usinat karjakaswatuse juhatajat sl. Marie Jürkat.

Naiskolhooslane

Kõik külwitöö kogemused ära kasutada koristamise organiseerimisel

Teise enamliste külwi läbiwiimises ei jäänud ka Leineri kollektiivlased maha. Naisseltsilised wõtsid agaralt osa uutele töönormidele ülemineku küsimustest nagu tükitöö sissewiimise, õige arwestuse ja sissetulekute jaotuse (tasu töö eest mitte aga hinge pealt) jne küsimustest.

Küsimuste arutusel selgus, et töö arwestuses on ette tulnud wäärnähtusi, nagu korratu tööpäewade ülesmärkimine brigadiiride poolt jne.

Kolhooside puhastuse ajal „Tulewikus“, „Uues Elus“, „P. Külwajas“ wõeti iseäranis kõwa arwustuse alla laisad töölkäiad, distsipliini lõhkujad ja eraomanduse pooldajad. Arutati läbi iga kolhoosi liikme töölkäimise tagajärjed, kuiwõrd ta huwitatud on kollektiivse majapidamise tõstmisest, tema poliitiline seisukoht jne. Nii mõnelegi kollektiivi liikmele tehti kõwa noomitus ja „Uuest Elust“ heideti isegi 3 liiget — A. Teitsmann, A. Ilm ja K. Ilm kollektiivi lõhkumise pärast wälja.

1. mail oli Leineri kollektiivide („Tulewiku“, „Uue Elu“, „Punase Külwaja“ ju „Edasi“) teise enamlise külwi walmisoleku peaproow. Iga kollektiiv läks põllule külwiks täiesti walmis olles. Kollektiivi liikmetest ja teiste organisatsioonide esitajatest oli moodustatud komisjon, kes iga kollektiivi üle waatas. Õhtul oli pidulik kokkuwõte, kus paremaid kolhoose premeeriti.

Tükitöö on igas kolhoosis sissesetatud, kuid siin puudub oskus töötagajärgede märkimises.

Peapuuduseks kewadise külwi läbiwiimises oli hobuste toidu puudus, sest möödunud aastal oli heinasaak wõrdlemisi wäike.

Delegaatide koosolek seadis üles järgmised ülesanded: 1) sisse seada ühissöögilaud „Uues Elus“ ja „Tulewikus“, 2) asutada lasteplats.

„Tulewiku“ naiskolhoosnikud olid naiste üldkoosolekul lasteaia organiseerimise wastu, tähendates et laps ei pidawat üldist tööd segama. Need naised on arwamisel, et lapsehoidmine ja söögiwalmistamine ongi nende peälesanne. Delegaatidel tuleb need seltsilised buksiiri wõtta.

Üldiselt on kõigi kollektiivide peale kokku naiseltsilised endid 50 prots. lõöklasteks kuulutanud. See protsent ei ole kuigi suur. Iga aktiivne naiskollektiivlane peab lõöklane olema. Nüüd teeme eeltöid wiljakoristamiseks ja püüame kõik külwitöö kogemused koristamise organiseerimisel ära kasutada.

„Naistööline ja talunaisterahwas“ on poolehoidu wõitnud. Üldse on tellijad 75 prots. Tihti kaewatakse, et ajakiri minewat kaduma ehk tulewat korratult kätte. Selle nähtuse kõrwaldamiseks tuleb postiosakonnas samme astuda.

Kuid siiski ei ole siin weel kõike ära tehtud, et kõik naiseltsilised oleksid oma ajakirja tellijad ja aktiivsed kirjasaatjad.

Iga naiskolhoosnik oma ajakirja tellijaks! Igasse kolhoosi „Naistöölise ja talunaisterahwa“ kirjasaatja!

Kaja

Goretski eesti kolhoos täitis külwitöö täielikult

Goretski eesti kolhoos (Wolga äärses Saksa wabariigis) täitis külwihoogtöö ülesanded 100 prots. Kolhoosis töötab 6 Fordsoni traktorit ja 150 töölooma: hobust ja kamelit. Tööloomad on kaunis tugewad ja rammusad. Kolhoosi inwentar on täiesti korras. Kolhoosis on sisse seatud ühine söögilaud. Lugemistoas käiwad ajalehed ja ajakirjad. Kolhoosis on sisse seatud tükitöö, iga tööline hoolitseb oma hobuse ja tööriista eest. Kewadise külwi ajal töötas 10 külwimasinat. Brigaadisid on 3. Üks on traktoribrigaad, kaks — hobusebrigaadi. Brigaadide wahel on sõlmitud sotsialistilise wõistluse leping. Kõik töölisel põllul kuulutasid endid

lööklasteks. Pioneerid ja teised lapsed hävitasid agaralt põldudel suslikuid.

1930. a. sügisel algati klubi ehitamist, millele kaasa aitas ka kohaline külanõukogu. Materjaliwedu, samuti ehitustöö tehti kolhoosi liikmete poolt.

Peale selle ehitas kolhoos oma summadest töökoja, mis seisab koos kahest osast: puutöötoast ja sepikojast.

Lähemas tulewikus kawatsetakse wiimase tehnika järele ühised hobusedallid ja loomalaudad ehitada.

Goretski kolhoos seisab ümbruskonnas oma tööde läbiwiimises esimesel kohal.

Kolhoosi liikmed on rahul oma eluga ja täidawad waimustusega wiie-aasta plaani.

I. Krawtshenko.

Paremad naisseilsilised kolhoosides annawad riigile kuu teenistuse laenuks

Kes on järgmised?

Et meie naisseilsiline maal kultuuri tasapinna tõusus ja sotsialistlikes ülesehitusetöös meesseilsilisest maha ei jääks, peab ta tundma partei ja nõukogude poliitikat. Sellest on aru saanud „Uue Sakala“ kolhoosi (Kingissepa raioon) seltsilised. Hiljuti organiseeriti siin naistepoliitring, millest kõik kolhoosi naisliikmed osa wõtawad.

Hiljuti wiisime teise enamlise külwihoogtöö ülesanded lõpule. Osawõtmine kõigist hoogtöödest oli hea. Plaanis oli ette nähtud kewadise külwi töid 28. maiks lõpetada, kuid tegelikult lõpetasime 23. maiks.

Poliitringis kuulewad naisseilsilised suure huwiga kuipalju on meil uusi wabrikuid ja tehaseid juurde ehitatud ja kuipalju neid juurde ehitatakse wiie-aasta plaani järele, millest tsaari-wenemaa undki ei wõinud näha.

Neisseilsilised saawad aru, et need hiiglasuured tööstuseharud nõuawad põllumajanduselt tooresaineid ja et ainult laialise kollektiwiseerimisega wõib põllumajandus neid ülesandeid täita, sest kollektiwiseerimise tagajärjel tõuseb karjakaswatus ja laieneb külwipind, mida tõendab isegi „Sakala“ elu, kus külwipind on palju laienenud.

Meie elame esimene aasta kolhoosis. Meie tahame näidata üksikmajapidajatele, et ühine töö on parem. Kollektiwiseerimisega anname wiimase hoobi kulakutele.

„Naistöoline ja talunaisterahwas“ käib meil igas majas, s.t., et meil on 100 prots. endi ajakirja tellijaid.

Sügisese külwi ja wiljakoristamise hoogtööle asume lööktöö korras.

Meie tööle ja naiskirja tellimisele kutsume järgnema Lehtmetsa, Tikopesa, Simititsa, Luuküla, Isakowa, Loomowa ja Pärnamäe eesti külased.

Adele Kasik

Terwe noor kari on meie karjakaswatuse tulewik

„Meil kaswawad wasikad nõrgad ja wiletsad, haigused kurnawad ja häwitawad neid“, — nii kaebawad talunaised wäga tihti selle üle, et nende majapidamistes noor kari halwasti käswab.

Imestada pole siin midagi, sest niisuguse hoolitsemise tagajärjel, nagu seda tehakse kehwtalupoja majapidamises, ei wõi paremaid tagajärgi oodata.

Neis majapidamistes on sündinud wasikate eest hoolitsemine wäga halb kultuuri puuduse, lautade kitsuse jne pärast. Nii, näituseks, riputatakse sündinud wasikale kohe kliisid, jahu ehk soola peale, et siis lehm teda kuiwaks lakuks, sel juhtumisel, kui lehm seda millegi pärast ise ei tee. Niiwiisi talitamine on wasikale sellepärast kahjulik, et sellega wasika naha augukesed ummistatakse, millede kaudu osaliselt hingamine sünnib.

Wastsündinud wasikale ei anta ternepiima (esimene piim lehma piimatulekul). Ühed perenaised teewad seda sellepärast, et küla nõiamoorid räägiwad, nagu oleks see piim wasikale kahjulik, teised aga kokkuhoiu mõttes.

Wastsündinud wasikal ei puhastata lõigatud nabawart, mille tagajärjel ta mädanema hakkab ja wasikas selle tagajärjel werekihwtitusesse sureb.

Wasikaid jäetakse sellesesamasse lauta, kus nad sündisid. See on aga wäga tihtigi räpane, lämbunud õhuga ja külm. See on wasikale wäga kahjulik. Mõned perenaised joodawad aga wasikaid liig palju, liigjootmise tagajärjel jääwad wasikad haigeks. Samuti wõiwad wasikad haigeks jääda, kui neid mustast nõust joodetakse ning eelmisest jootmisest ülejäänud piima antakse.

Need on põhjused, mis tihtigi takistawad terwete noorte loomade üleskaswatamist. Neid asjaolusid on waja kõrwaldada. Kuid üksikmajapidamisele käib see üle jõu.

Ainult ühiskondlustatud majapidamised wõiwad noorte loomade eest hoolitsemise ja nende kaswamise kõiiki määrusi täita. Seda on waja aga sellepärast teostada, et ilma wasikate õige kaswatuseta on wõimata head karja saada, mida aga meie karjakaswatamise hulgalise ja omadulise parandamise jaoks praegu äärmiselt waja on.

Kuidas kolle ktiwsetes majapidamistes wasikaid kaswatatakse

Kõigepealt jäetakse suguwasikateks ainult suure piimaanni ja kõrge raswaprotsendiga piimalehmade wasikad, sellepärast, et need omadused päritawad on. Siin on waja ka weel järele waadata, et wasikad niisuguselt sugupullilt pärit oleksid, kelle ema ja wanaema samuti head piimalehmad olid.

Tõuwasikateks jäetakse suured, terwed, hea kehaehitusega ja sügiseseid wasikad sellepärast, et sügiseseid wasikad wastupidawamad

on kui kewadised, peale selle lähewad nad kewadel karjamaale juba suurtena.

Wastsündinud wasikal puhastatakse suu ja pina limast, mis kuiwa lapiga wasikalt maha pühitakse. Kui nabawars katkenud pole, siis lõiga-

W. Kingissepa nim. kollektiwmajapidamise kari (Nowoselje r.).

takse ta katki, nelja näpu kauguselt kõhust, pigistatakse weri wälja ja määratakse puhta tõkatiga kokku. Pärast seda wiiakse ta wasikate lauta

ehk aeda laudas, mis puhas, kuiw, soe, awar ja walge peab olema. Alad tehakse pooleteise kuni kahe ruutmeetri suurused iga wasika jaoks. Sama mõõt wõetakse ka siis, kui kollektiivis wasikatelaut eraldi ehitatakse. Põrand tehakse sawist, mille peale laudad pannakse, aluspõhk peab alati kuiw ja puhas olema.

Wastsündinud wasikale antakse 1—1½ nädala kestel ternepiima, kuid seda ei lasta mitte otsekohe lehmalt imedes, waid antakse käest. Seda tehakse sellepärast, et lehma piimaandi mitte rikkuda, peale selle aitab ternepiim wasika soolikaid mustusest puhastada, mis sinna enne sündimist kogunud. Piima antakse soojalt ja mitte segatult otsekohe peale lüpsmist. Esimesel päewal antakse piima 3—5 klaasi, kuid mitte ühekorraga, waid 3—4 korda, hiljem aga juba 2—3 pudelit päewas. Neljandast päewast peale hakatakse wasikat juba kaalu järele toitma. Piimatõu wasikatele antakse päewas üks kuuendik, pullwasikatele aga üks wiiendik nende eluskaalust. 3—4-dal nädalal hakatakse juba rõõsa piima asemele aegamööda kooritud piima andma: ½—1 kilogrammi rõõsale piimale segatakse sama palju kooritud piima sekka. Ühes sellega lisatakse piimale ka jõutoitu — 100 gr. kaerajahu ehk õlikooki. 5-st nädalast peale hakatakse wasikaid juba kuiwa toiduga harjutama, künasse pannakse kaerajahu, puruks tehtud kaeru ehk kaera ja kliide segu. Heinu antakse juba 3-st nädalast alates. Soola antakse wasikatele ühes joogiga ½—1 teelusika täis päewas, alates 4-st nädalast ning suurendades aegamööda andmist, aasta wanusele wasikale antakse ½ supilusikat soola. Ühes soolaga antakse kriidi- ja kondijahu segu (1 osa kondijahu, 2 osa kriiti); niisugust segu antakse alguses 1 teelusika täis päewas ja siis suurendatakse aegamööda andmist 2—3 teelusikani. 7—10-kuulise wasikale antakse 1½ supilusikat seda segu ja siis hakatakse andmist vähendama kuni 3—3 teelusikani päewas.

Peale wasikate õieti kasvatamist on kollektiivmajapidamistes kergem organiseerida alalist wasikate järelwaatust loomaarsti poolt. Kollektiivmajapidamistes antakse haiguste korral õigel ajal arstiabi. Pealeselle wõib ja peab niisuguseid abinõusid organiseeritult ette wõtma ja läbi wiima, mis noori loomi külgehakkawatest haiguste wastu kaitseksid.

Loomaarst **Krasjukow.**

Kõigile „Naist. ja talunaisterahwa“ linna- ja külakirjasaatjatele

Kallid seltsilised!

„Naist. ja talunaisterahwa“ toimetus seab teie ette rea küsimusi, mida lähemal ajal tarwis meie ajakirjas walgustada.

1) Kuidas mõjus üleminek isetasumisele teie ettevõttes, tehases, wabrikus produktsiooni omadusele.

2) Kas on teie ettevõttes, wabrikus, tehases naisterahwaid-ülesleid-jaid, ratsionalisaatorisi, missugused on nende ettepanekud ja kuipalju neist realiseeritud on.

3) Kas kolhoosides on delegaatide koosolekuid, kas on nad uutele tööwormidele üle läinud, kas juunipleenumi otsused läbi töötatud.

4) Kas kolhoosis on tükitööle üle mindud ja selle tagajärg.

5) Kas naisbrigaadid on ja kuidas nad osa wõtawad koristusehoog-tööst.

6) Kas on kolhoosis ühissööök, lasteaed, lasteplatsid ja kuidas nad töötawad; nende saawutused ja puudused.

7) Kas naisdelegaadid aktiivselt osa wõtawad „kolmanda otsustawa aasta“ laenu realiseerimisest.

Seltsim. terwitusega „Naist. ja talunaist.“ toimetus

Tellijatele ja lugejatele

„Naistöölise ja talunaisterahwa“ käesolew nummer ilmub hiljaksjäämisega sel põhjusel, et „Külwaja“ kirjastus praegu õpperaamatute trükkimisega ülekoormatud on, mis tingimata koolitöö alguseks walmis peawad olema. Puudujäänud numbri asemele laseme Oktoobripühadeks kaksiknumbri wälja.

Järgmine nummer ilmub korralikult.

Toimetus

Wastutaw: Toimetuse-kolleegium. Wäljaandja: „Külwaja“ kirjastus (изд. «Кюльва»).

Ленинградский Областлит № 16903. — Тираж 2000. — Заказ № 1817.

Тех. „Кюльва“, ул. Дзержинского 49.

Изд. „Кюльва“